

✎ Annemarie Bisgaard

Succes med maskinbeskæring

På den årlige blomstringstur med Æble/Pære klubben var der fokus på maskinbeskæring og udtynding - både maskinel og kemisk

Sædvanen tro inviterede Æble/Pære klubben på blomstringstur, der i år gik til den sydlige ende af Langeland, Nordenbro, hvor konsulent Hanne Lindhard, GartneriRådgivningen, havde planlagt en tur rundt i frugtavl Ejvin Straarups plantage, Lundsgaard. Det var en skøn forårsaften den 8. maj, hvor 30 deltagere fra det meste af landet kunne nyde aftenen i den flotte plantage. Plantagen har en lun beliggenhed ved kysten, og det kunne Ejvin Straarup specielt mærke sidste år, hvor kun æblesorten Holsteiner Cox var frostskadet. Alle andre sorter gav flotte, høje udbytter i modsætning til de fleste andre plantager, der var skadet af forårsfrosten.

Rationel drift

Lundsgaard har været dyrket erhvervs-mæssigt med frugt siden 1960'erne. Ejvin Straarup har 13 hektar konventionelt dyrkede æbler, en halv hektar pærer og tre hektar hyben. De seneste fem-seks år har han rationaliseret driften af plantagen med maskinbeskæring af æbletræerne og maskinudtynding af blomster i både æbler og pærer. Begge dele ser ud til at lykkes ganske godt at

dømme efter træernes rolige vækst og pæne frugtsætning.

- Efter jeg er begyndt med maskinbeskæring af æbletræerne, kan hele beskæringsarbejdet klares på cirka 30 timer pr. hektar set som gennemsnit over årene. Det er inklusive den håndbeskæring, jeg foretager hvert tredje år, hvor nogle større grene tages ud, forklarede Ejvin Straarup, der tidligere anvendte op mod 120 timer pr. hektar på beskæringsarbejdet.

- Toppen af træerne klipper jeg også med maskine, det sker i februar. Lige før blomstring klipper jeg siderne på træerne, så de bliver meget slanke. Det betyder, at der nemt kan komme lys ind i træerne. Det er min erfaring, at det er bedst at foretage maskinbeskæringen tidligt for at undgå for meget genvækst og problemer med meldug, fortalte den langelandske frugtavl, der maskinbeskærer alle sorter af æbler. Målet er, at 'væggen' skal være fyldt ud.

Ejvin Straarup erkender, at maskinbeskæring godt kan give lidt problemer med frugttrækræft, og at det er vigtigt at være på vagt og få fjernet syge grene. Det gælder ikke mindst i sorten Rubens, der er meget modtagelig.

Sorter

Ejvin Straarup har kun én pæresort, Clara Frijs, men han har til gengæld mange æblesorter. Blandt andet har han fundet sin egen klon af Jonagold, Lundsgaard, opkaldt efter gården.

- Lundsgaard er et flot, rødt æble med en god smag på linje med de gamle kloner af

Tre år gamle træer af Elstar er maskinbeskåret. Ifølge Ejvin Straarup kan Elstar beskæres med maskine, hvis træet ikke har for kraftig vækst. Det undgår man blandt andet ved at plante træerne højt.

30 deltagere nød en skøn sommeraften i frugtavl Ejvin Straarups blomstrende plantage. I baggrunden er Clara Frijs, der begyndte blomstring de allerførste dage i maj. De mange pæreblomster udtnyder Ejvin Straarup i år med ATS, idet han er for sent ude med maskinudtynding.

Marc Trapman, t.h., der er stoppet som rådgiver for at koncentrere sig om programmet RIMpro, ses her i samtale med Hanne Lindhard, Ejvin Straarup og Lars Skov Hansen.

Jonagold, farven er bare flottere, smilede Ejvin Straarup, der også går efter at dyrke sorter, der egner sig til maskinbeskæring.

Det gør en sort som Robijn. Den er god at dyrke som en væg. Robijn er en tidlig mutant af Jonagold Decosta.

Ejvin Straarup dyrker også Rubinola, der af mange bliver betragtet som en vanskelig sort.

- Vi har et udbytte på 25-30 tons hvert år i Rubinola. Det er vigtigt, at denne sort ikke får lov til at vokse for kraftigt, så jeg giver den stort set ingen gødning, og den bliver maskinbeskåret som alle de øvrige træer, sagde Ejvin Straarup, der også har gamle træer af Elshof plantet tilbage i 1988.

- Disse træer holdes i ave med rodbeskæring. Hvis væksten er mellem 30 og 50 cm om året, bliver de rodbeskåret på den ene side, og hvis væksten er over 50 cm om året, rodbeskæres de på begge sider om efteråret. Kun hvis væksten er svag - under 30 cm - undlader jeg rodbeskæring, sagde Ejvin Straarup, der høster 45 tons pr. hektar på træerne.

For at få lys nok ind i træet, hækklipper han træerne tre uger før høst, så der kan komme lys og dermed farve på frugten.

Model til udtynding

Blomstringsturen sluttede med to faglige indlæg dels om varslingsværktøjet RIMpro, dels om kemisk udtynding. Den hollandske konsulent Marc Trapmann har udviklet RIMpro, der er kendt som et beslutningsstøttesystem i bekæmpelsen

af sygdomme og skadedyr, men programmet kan fra i år også anvendes til at tage beslutning om udtynding.

RIMpro modellen kan fortælle om udviklingen i æbletræerne omkring blomstring, og hvornår træerne er mest følsomme for kemisk udtynding. I Gartner Tidende nr. 6, 2018, har konsulent Maya Bojesen oversat en artikel om emnet.

Konsulent Lene Baarts sluttede aftenen med at gennemgå forskellige udtyndingsstrategier ved brug af ATS, Cerone og Pomoxon Extra både i æbler og pærer.

- ATS er førstevalg til udtynding i æbler. Det virker ved svidning af grifler, og de blomster, der skal udtyndes, skal helst være åbne og må ikke være bestøvet, sagde Lene Baarts og understregede, at der skal være én-tre gode bestøvningsdage inden sprøjtning med ATS.

- Virkningen af Cerone er stærkt temperaturafhængig. Det virker bedst ved 20-22°C, så tjek vejruddigten flere dage frem. Hvis der ikke er udsigt til lunt vejr under eller lige efter blomstring, er det bedre at udskyde behandlingen. Ved temperaturer over 23°C skal doseringen reduceres, pointerede Lene Baarts. ■

Toppen af æbletræerne klipper Ejvin Straarup med maskine i februar. Siderne klippes lige før blomstring.